

1. Teoreticko-metodologické východiská masovej komunikácie

1. Vývoj komunikačných a mediálnych disciplín.
2. Masová komunikácia ako sociálny subsystém.
3. Vývoj modelov komunikácie.
4. Teória diskurzu.
5. Alternatívna a dominantná paradigma v teórii masovej komunikácie.
6. Prehľad teórií médií.
7. Vývoj teórií účinkov masových médií.
8. Normatívne teórie médií.
9. Štyri teórie tlače a ich kritika.
10. Reprezentácia a realita v teórii masovej komunikácie.
11. Kultúra a komercia v komunikačnej teórii.
12. Tri tradície výskumu publika.
13. Masové médiá ako spoločenské štruktúry.
14. Prierez vývojom výskumu masových médií.
15. Vplyv postmodernizmu na vývoj masovej komunikácie.

2. Výskumné metódy masmediálnej komunikácie

1. Mediológia. Charakteristika masmediálnych štúdií z hľadiska interdisciplinárnych prístupov a výskumných metód jednotlivých vied. Mediocentrická a sociocentrická perspektíva.
2. Mediálny výskum a jeho priekopníci. Základné druhy mediálneho výskumu z hľadiska vývoja. Reprezentatívne výskumy.
3. Kategorizácia a charakteristika jednotlivých segmentov mediálneho výskumu (výskum inštitúcií, výskum obsahov, výskum skupín recipientov a výskum mediálnych účinkov).
4. Úloha psychológie vo výskume masových médií a publika. Základné pojmy a kategórie, história a predmet výskumu, jednotliví predstavitelia.
5. Úloha sociológie vo výskume masových médií a publika. Základné pojmy a kategórie, história a predmet výskumu, jednotliví predstavitelia.
6. Úloha semiotiky vo výskume masových médií. Základné pojmy a kategórie, história a predmet výskumu, jednotliví predstavitelia.
7. Úloha kultúrnych štúdií vo výskume masových médií a publika. Základné pojmy a kategórie, história a predmet výskumu, jednotliví predstavitelia.
8. Výskum rodového a rasového diskurzu v masových médiách. Prínos feminizmu do štúdia masových médií. Koncepty analýzy vouyerizmu, fetišizmu a viktimizácie.
9. Kritická analýza a komparácia. Základné teórie médií a teórie spoločnosti. Teória masovej spoločnosti, teória informačnej spoločnosti. Marxistická teória spoločnosti, funkcionalistická teória médií a spoločnosti. Teória kultúrnej zmeny.
10. Náčrt charakteristík jednotlivých metód výskumu masových médií (denníčkový výskum, obsahová analýza, hĺbkové rozhovory, rozbor sociálnych rolí (v mediovaných obsahoch), rétorická analýza, rozbor sekundárnych zdrojov, skupinové rozhovory, experimenty, zúčastnené pozorovania, štúdium historických zdrojov, porovnávací analýza).
11. Obsahová analýza.
12. Výskumná tradícia (nemecká, americká), popis metódy, využitie v analýze mediálnych obsahov.
13. Princíp semiotickej analýzy pri obrazovej analýze, popis metódy a jej troch prvkov, využitie v analýze mediálnych obsahov.
14. Výskum médií na základe sekundárnych zdrojov. Hlavné charakteristiky metódy, stanovenie výskumného cieľa/cielov.
15. Výskum recipientov, stanovenie cieľa/cielov, charakteristiky jednotlivých metód (dotazník, skupinový rozhovor, pozorovanie).
16. Štruktúrna analýza, binárna opozícia, naratívna štruktúra (charakteristika, využitie pri analýze významu textu).
17. Výskumná vzorka.

3. Dejiny filozofie a filozofia masmédií

1. Čo je to filozofia masmédií? Typy masmédií. Znak a médium. Lohissov trojuholník: jazyk (médium) – kolektívna mentalita – spoločenská štruktúra.
2. Rozdiel medzi komunikáciou človeka a zvieratá. Komunikácia človeka v epoche hovorenia: prirodzený, magický a globálny jazyk. Skupinová štruktúra a globalizujúca mentalita.
3. Vznik písma. Typy písma. Filozofické interpretácie písma – pamäť, vedenie, posvätno, moc, obchod, individuum.
4. Platónovo chápanie reality. Chórizmus. Priorita hovoreného slova pre písmom (Faidros). Problém anamnézy. Vzťah medzi slovom a transcenciou (posvätnom).
5. Aristotelovské chápanie reality. Hylemorfizmus. Aristotelova definícia človeka – zoón logon echon, učenie o duši – rozumová, senzitivna, vegetatívna duša.
6. Kresťanské chápanie Slova – Logu. Stredoveké kláštory – vznik tichého čítania, posilňovanie individualizmu, spoločenské členenie na gramotných a negramotných. Vrcholný stredovek – epocha písma (papier ako nové médium, scholastika, administratíva, peniaze).
7. Filozofia Tomáša Akvinského – summy, scholastická metóda – vzťah písma a logickej argumentácie. Vzťah viery a vedy, metafyzika nestvoreného a stvoreného, učenie o človeku, cnostiach.
8. Spoločenské zmeny v renesancii – humanizmus a renesancia, reformácia, vedecké objavy, námorské objavy. Objav kníhtlače – Gutenberg. Filozofické interpretácie kníhtlače – posilňovanie individualistickej mentality, segmentarizácia spoločnosti, subjekt - objektové videnie reality, sloboda vyjadrovania, cenzúra.
9. René Descartes a Francis Bacon – otcovia novovekého myslenia. Dualizmus – res cogitans a res extensa, telo – mechanizmus, subjekt – objektové videnie sveta, poznanie je moc. John Locke – sloboda tlače, idea tolerance, sociálna teória.
10. 18. storočie – vznik masového človeka. Rozmach vedy, priemyslu, urbanizácie, tlače, gramotnosti. Filozofické interpretácie masovosti – ľudská masa ako nová realita, masový jazyk, masový systém.
11. Filozofia K. Marxa – pán a rab, kapitalista a robotník, proletár, kapitál, nadhodnota, idea komunizmu. Filozofia F. Nietzscheho – idea nadčloveka, nihilizmus, mimo dobra zla. S. Freud – podvedomie, libido, kritika kultúry.
12. 2. pol. 20. storočia – nové informačné technológie – éra netvarovosti. Umelá inteligencia, internet, kyberpriestor, kybernetizovaná reč. Filozofické interpretácie epochy netvarovosti – otázka jazyka, mentality a spoločenskej štruktúry.
13. Filozofické interpretácie virtuálnej reality – M. McLuhan – VR ako doplnenie reality, Lévi – VR a kyberkultúra, Baudrillard – simulacrum, Horrocks – členenie prístupov k VR.
14. Zmeny vo vnímaní času a priestoru prostredníctvom elektronických médií – Lohisse, Baumann. Nový časopriestor – časová simultaneita, okamžikovosť, kyberpriestor, enterizácia.
15. Vplyv médií na utváranie hodnôt a etiky. Pozitívne a negatívne aspekty. Dostupnosť informácií, možnosť rýchlej komunikácie, vzdelávania a pod. Médiá ako nástroj trhu, vťahovanie do spotreby. Posilňovanie individualizmu a hedonizmu.